

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональна суспільна географія світу

Освітня програма Середня освіта (географія)

Спеціальність 014 Середня освіта (географія)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “02” вересня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Регіональна суспільна географія світу
Викладач (-і)	доцент Сливка Роман Радославович
Контактний телефон викладача	+380503745575
E-mail викладача	romanslyvka@i.ua
Формат дисципліни	Семестровий
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год., з них: 32 год. лекційних і 28 год. семінарських занять, 120 год. самостійна робота, вид контролю – екзамен.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Щотижня
2. Анотація до курсу	
Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Регіональна суспільна географія світу» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки Бакалаври за напрямом підготовки Середня освіта (географія), спеціальність 014 Середня освіта (географія), галузь знань 01 Освіта.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – ознайомлення з основними поняттями та категоріями РСГС, формування у студентів знань про територіальну організацію господарства, моделі і типи економічного розвитку, спосіб життя населення держав і регіонів світу.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оволодіння теоретичними знаннями з дисципліни; – вільне володіння категоріально-термінологічним апаратом географічного регіонознавства і країнознавства; – вивчення територіальної організації господарства і способу життя населення окремих регіонів і держав; – оволодіння методами описового, картографічного, статистичного, графічного, порівняльно-географічного та ін. методів опрацювання економіко- і соціально-географічних баз даних; – здобуття навичок самостійного країнознавчого дослідження; – встановлення основних трендів економічного і суспільного розвитку окремих регіонів і держав світу. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати: категоріально-термінологічний апарат суспільної географії, типологію країн світу</p>	

за рівнем соціально-економічного розвитку, основні закономірності розміщення і розвитку господарства і населення, природно-ресурсного потенціалу, трудові ресурси, особливості господарського розвитку, спеціалізацію у міжнародному географічному поділі праці, територіальну організацію промисловості, сільського господарства, транспорту і сфери послуг окремих регіонів і держав світу, закономірності регіональної інтеграції.

вміти: пояснити основні чинники, які обумовлюють ЕГП регіонів і держав світу, охарактеризувати природно-ресурсний потенціал регіону і його вплив на господарський розвиток і територіальну організацію господарства, пояснити структуру зайнятості і головні особливості трудових ресурсів країни чи регіону, пояснити основні чинники які визначають промислову і сільськогосподарську спеціалізацію держави чи регіону, виокремити відмінності у способі життя населення окремих країн і регіонів. Самостійно складати аналітичні таблиці, діаграми, контурні карти, картограми, картосхеми на основі інформаційних ресурсів мережі Інтернет та літературних джерел.

4. Результати навчання (компетентності)

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, у процесі виявлення та оцінки педагогічних проблеми, вироблення рішень щодо їх усунення;
- здатність до утвердження гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, мовного і культурного багатства українців, історії України й інших країн;
- здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання педагогічних проблем і ситуацій, ефективного розв'язання освітніх проблем нестандартними способами;
- здатність застосовувати базові знання для оволодіння професійно орієнтованими дисциплінами та в науково-дослідницькій і професійній діяльності, орієнтуватися в проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України;
- здатність аналізувати географічні об'єкти і процеси як природного походження, так і антропогенні, з погляду фундаментальних принципів і знань природничих наук, а також на основі відповідних методів;
- уміння застосовувати базові знання для оволодіння професійно орієнтованими дисциплінами та в науково-дослідницькій і професійній діяльності, моделювати та організовувати процес навчання географії в основній і старшій школі;
- здатність застосувати знання з географії при вивченні своєї місцевої, географії регіону, володіння інструментарієм регіональних та краєзнавчих досліджень;
- здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, уміння, установки, стратегії і тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з школярами, батьками, колегами.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття		Загальна кількість годин			
Лекції		32			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		28			
самостійна робота		120			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
VII	Середня освіта (географія)	IV (4)	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Теоретико-методологічні основи РЕГС. 1. Об'єкт і предмет регіональної економічної і соціальної географії світу. 2. Теоретичні засади регіональної економічної і соціальної географії світу. 3. Географічні теорії. 4. Основні концепції і гіпотези.	Лекція	1, 2, 3, 12, 13, 40, 44, 45	2	10	згідно розкладу
Тема 2. ЕГП та історія географічного дослідження Азії. 1. Економіко-географічне положення Азії. 2. Історія географічного дослідження європейцями Азії	Лекція/пр.	1, 2, 3, 10, 11, 12, 20, 44, 45 (11, 36, 37)	2	5	згідно розкладу
Тема 3. Загальна характеристика господарства Азії. Частина 1. 1. Головні моделі господарського розвитку 2. Типи країн Азії за рівнем соціально-економічного розвитку. 3. Природні умови і ресурси. 4. Населення і трудові	Лекція/пр.	1, 2, 3, 11, 12, 20, 21, 24, 28 (37)	2	5	згідно розкладу

ресурси.					
Тема 4. Загальна характеристика господарства Азії. Частина 2. 1. Промисловість Азії. 2. Сільське господарство Азії. 3. Транспорт. 4. Зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція/пр.	1, 2, 3, 11, 12, 20, 21, 24, 28 (37)	2	5	згідно розкладу
Тема 5. Загальна характеристика ЕГП Європи. 1. ЕГП і ПГП Європи 2. Основні підходи до районування Європи 3. Типізація держав Європи за рівнем соціально-економічного розвитку. 4. Населення і трудові ресурси.	Лекція/пр.	2, 3, 19, 30, 34, 44, 45 (38, 49, 51)	2	5	Згідно розкладу
Тема 6. Загальні особливості господарства Європи (промисловість). 1. Природні ресурси. 2. Видобувна промисловість і ПЕК. 3. Металургія і машинобудування. 4. Хімічна промисловість. 5. Легка і харчова п-сть.	Лекція/пр.	2, 3, 11, 12, 19 (38, 49, 51)	2	5	Згідно розкладу
Тема 7. Загальні особливості господарства Європи (сільське господарство, транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки). 1. Тваринництво Європи. 2. Рослинництво Європи.	Лекція/пр.	2, 3, 11, 12, 19 (38, 49, 51)	2	5	Згідно розкладу
Тема 8. Загальна регіональна суспільна географія Пн. Америки 1. Склад території і особливості ЕГП. 2. Роль переселенців у розвитку регіону.	Лекція/пр.	2, 3, 11, 22, 27, 44, 45 (3, 22, 39)	2	5	Згідно розкладу
Тема 9. Сполучені Штати Америки: населення, природні умови і ресурси. 1. Населення і трудові ресурси США.	Лекція/пр.	1, 2, 3, 11, 28, 44, 45 (3, 22, 39, 48)	2	5	Згідно розкладу

2. Природні умови і ресурси США.					
Тема 10. Сполучені Штати Америки: господарство. 1. Промисловість. 2. Сільське господарство. 3. Транспорт і зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція/пр.	1, 2, 3, 11, 28, 44, 45 (3, 22, 39, 48, 51, 52)	2	5	Згідно розкладу
Тема 11. Латинська Америка: ЕГП, населення і природні ресурси. 1. Особливості ЕГП і ПГП. 2. Населення і трудові ресурси. 3. Природні ресурси.	Лекція/пр.	2, 3, 11, 12, 22 (3, 22, 48, 51, 52)	2	5	Згідно розкладу
Тема 12. Латинська Америка: господарство. 1. Промисловість. 2. Сільське господарство. 3. Транспорт, зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція/пр.	2, 3, 11, 12, 22 (3, 22, 39, 48, 51, 52)	2	5	Згідно розкладу
Тема 13. Країни Африки. 1. ЕГП і ПГП. 2. Особливості господарського розвитку. 3. Населення і трудові ресурси. 4. Природні ресурси.	Лекція/пр.	2, 3, 11, 12 (3, 39, 48, 51, 52)	2	5	Згідно розкладу
Тема 14. Господарський розвиток Африки 1. Промисловість. 2. Сільське господарство. 3. Транспорт і зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція/пр.	2, 3, 11, 12, 18 (39, 44, 45, 46, 52)	2	5	Згідно розкладу
Тема 15. Регіональна суспільна географія Австралії. 1. Особливості ЕГП і ПГП. 2. Населення і трудові ресурси. 3. Природні умови і ресурси. 4. Промисловість. 5. Сільське господарство. 6. Транспорт і зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція/пр.	1, 2, 3, 11, 19 (24, 39, 47)	2	5	Згідно розкладу

зовнішньоекономічні зв'язки.					
Тема 16. Регіональна суспільна географія Океанії. 1. Особливості ЕГП і ПГП. 2. Населення і трудові ресурси. 3. Природні умови і ресурси. 4. Промисловість. 5. Сільське господарство. 6. Транспорт і зовнішньоекономічні зв'язки.	Лекція/пр.	2, 3, 11, 12, 18 (39, 44, 45, 46, 52)	2	5	Згідно розкладу

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» - 3, «незадовільно» - 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. Модульний контроль (сума балів за окремих змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної
-----------------------------------	--

	проблеми тощо.
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова письмова робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді. Кількість тестових завдань – 50.
Практичні заняття	Практичні заняття вимагають від студентів роботи із навчальним матеріалом у вигляді текстів, інформаційних баз даних, атласів. Студенти на аудиторному занятті та вдома працюють з контурною картою, наносячи на неї географічну інформацію. Дають за типовим планом характеристику однієї із держав світу (на вибір викладача або студента). Вчать назву і розташування держав, їх столиць, найбільших міст світу. Виконують тести з методичного посібника. Виконують завдання на встановлення відповідності певного географічного процесу чи явища географічному об'єкту. Встановлюють правильну послідовність географічних об'єктів за мірою прояву тієї чи іншої характеристики чи явища. Дають характеристику одного із субрегіонів світу, наприклад Далмації, Гран-Чако чи Галісії. Дають відповіді на контрольні запитання. При оцінюванні відповідей враховується також рівень теоретичної підготовки, розуміння причинно-наслідкових зв'язків, володіння понятійним апаратом, знання фактичного матеріалу, орієнтування по карті, вміння складати графічні зображення (таблиці, діаграми, картосхеми). У разі пропуску заняття готують самостійно практичну роботу і виконують реферат на задану тему.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він за змістові модулі набрав сумарно 25 балів і вище. Студент не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він за змістові модулі набрав менше 25 балів. У цьому випадку студенту у відомості робиться запис «не допущений» і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як

	<p>виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з відповідною кафедрою, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі. Напередодні екзамену викладач подає доповідну декану про недопуск студентів академічної групи (груп). Відмітка про недопуск у відомості робиться при наявності розпорядження декана.</p>
--	--

7. Політика курсу

Упродовж семестру для перевірки знань студентів та контролю за самостійною роботою студента застосовують письмові роботи, підготовка презентацій та оцінки за виконані індивідуальні завдання. Проміжний контроль включає проведення контрольних завдань. Максимальний бал, який студент може отримати за всіма видами контролю – 100 балів, він складається із проміжних модулів (з врахуванням оцінок за лабораторні роботи) та підсумкового модуля. Студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю. Вважається шахрайством копіювання іншого тесту, підглядання в роботу іншого студента, списування, використання підручника, зошита чи мобільного телефону під час написання модульної, підсумкової роботи чи захисту лабораторної роботи, використання шпаргалок, дозволяти іншим копіювати вашу роботу. У кінці семестру підраховується рейтинг за поточними видами контролю і підраховується загальний рейтинг, який переводиться в оцінку у відповідності до шкали оцінювання.

8. Рекомендована література

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Академія, 2005. – 704 с.
2. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник. – К.: Академія, 2003. – 688с.
3. Блій Г. де, Муллер Пітер Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ.; Передмова та розділ «Україна» О.Шаблія. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
4. Боев Ю.О., Боева С.Ю. Економічна історія: Західна Європа, Японія, США: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2004. – 174 с.
5. Большой словарь географических названий / Гл. ред. В.М. Котляков. – Екатеринбург: У-Фактория, 2003. – 832 с.
6. Географический справочник ЦРУ. – Екатеринбург: У-Фактория, 2005. – 704 с.
7. Географічні таблиці: Довідкові матеріали / За ред. Л.П. Царика. – Тернопіль: Джура, 1998. – 230 с.
8. Географія: Довідник / Й.Р. Гілецький, Р.Р. Сливка, М.М. Богович. – Х.: Ранок, 2008. – 480 с.
9. Гілецький Й.Р. Соціально-економічна географія світу: 10 клас. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2004. – 200 с.

10. Гілецький Й.Р., Сливка Р.Р., Богович М.М. Економічна і соціальна географія: Посібник для абітурієнтів / За ред. Гілецького Й.Р. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2005. – 400с.
11. Гілецький Й.Р. Соціально-економічна географія світу. 10 клас. Пробний підручник / Йосип Романович Гілецький, Роман Радославович Сливка. - Тернопіль Богдан, 2010. – 396 с.
12. Голиков А.П., Грицак Ю.П., Казакова Н.А., Сидоров В.И. География мирового хозяйства: Учебное пособие / Под ред.. А.П. Голикова. – К.: Центр учебной литературы, 2008. – 192 с.
13. Губарев В.К. Географія світу: Довідник школяра і студента. – Донецьк: БАО, 2006. – 576 с.
14. Гудзеляк І., Уманців Б. Хорватія: суспільно-географічна характеристика. – Львів, 2002. – 136 с.
15. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник. – К.: МАПА, 2004. – 608 с.
16. Дорошенко М.С. Країнознавство. Країни СНД: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2007. – 286 с.
17. Жупанський Я.І. Словник терміні і понять з географії. – Чернівці: Технодрук, 2006. – 192 с.
18. Економіка зарубіжних країн: Підручник / А.С.Філіпенко, В.А.Вергун, І.В. Бураківський та ін.. – К.: Либідь, 1996. – 416 с.
19. Економічна і соціальна географія світу: Навч. Посібник / За ред. Кузика С.П. – Львів: Світ, 2005. – 672 с.
20. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії: Навчальний посібник. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 424 с.
21. Камерон Р. Краткая экономическая история мира. От палеолита до наших дней / пер. с англ. – М.: Российская политическая энциклопедия, 2001. – 544 с.
22. Кузик С., Книш М. Економічна і соціальна географія країн Америки. Навч. посібник. – Львів, 1999.
23. Корнеєв В.П., Корнеєв О.В., Топузов О.М. Економічна і соціальна географія світу: Дидактичні матеріали. Посібник для вчителів і учнів. – К.: ЕксОб, 1999. – 77 с.
24. Костюшина Г.М. Азиатско-Тихоокеанская экономическая интеграция. – М.: МГИМО, 2002. – 208 с.
25. Країни світу: енциклопедичний довідник / Уклад. Н.О. Чумаслова. – Х.Школа, 2008. – 384 с.
26. Леонтьєва Г.Г. Лекції з економічної і соціальної географії. Країни СНД: Навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2005. – 96 с.
27. Масляк П.О. Країнознавство: Підручник. – К.: Знання, 2007. – 292 с.
28. Мировая экономика: глобальные тенденции за 100 лет / Под ред. И.С. Королева. – М.: Экономистъ, 2003. – 604 с.
29. Міжнародні організації: Навчальний посібник / За ред.. Ю.Г.Козака, В.В. Ковалевського. – К.: ЦУЛ, 2003. – 288с.
30. Міжнародні організації: Навч. посіб. / За ред.. О.С.Кучика. – К.: Знання, 2005. – 497 с.
31. Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Вступ до соціальної географії: Навч. посіб. – К.: Знання, КОО, 2000. – 204 с.
32. Паламарчук Л.Б. Географія населення з основами демографії (дидактичний матеріал до експериментального дослідження). – К.: КМІУВ імені Б.Д. Грінченка, 2002. – 68 с.
33. Петринка Л. Топонімічний словник: географія у назвах. – Львів: Тріада Плюс, 2006. – 142с.
34. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б.П. Яценко, В.І. Стафійчук, Ю.С. Брайчевський та ін.; за ред. Б.П. Яценка. – К.: Либідь, 2007. – 255 с.
35. Пуригіна О.Г., Сардак С.Е. Міжнародна міграція: Навч. посіб. – К.: Академія, 2007. – 312 с.
36. Словарь общегеографических терминов. – Т.1-2. – М.: Прогресс, 1975.
37. Сливка Р. Р. Регіональна економічна географія Азії: методичний посібник / Роман

- Радославович Сливка, Світлана Миронівна Венгерчук, Йосип Романович Гілецький. – Івано-Франківськ, 2015. – 50 с.
38. Сливка Р.Р. Регіональна економічна географія Європи: методичний посібник / Роман Радославович Сливка, Світлана Миронівна Венгерчук, Йосип Романович Гілецький. – Івано-Франківськ, 2015. – 50 с.
39. Сливка Р.Р. Регіональна економічна географія Америки, Африки, Австралії і Океанії: методичний посібник / Роман Радославович Сливка, Світлана Миронівна Венгерчук, Йосип Романович Гілецький. – Івано-Франківськ, 2015. – 50 с.
40. Смаль І. Соціально-економічна географія світу: загальна характеристика: [навч. посібник] / Ігор Смаль. – Ніжин, 2011. – 235 с.
41. Сюткін С.І., Леонтьєва Г.Г. Економічна і соціальна географія: Навч. посібн. – Суми: Університетська книга, 2004. – 246 с.
42. Топчієв О.Г. Основи суспільної географії: Навчальний посібник. – Одеса: Астропринт, 2001. – 560 с.
43. Шенкар О. Китай: век XXI: Развитие Китая, его влияние на мировую экономику и геополитическое равновесие. – Днепропетровск: Баланс Бизнес Букс, 2005. – 192 с.
44. Юрківський В.М. Країни світу: Довідник. – К.: Либідь, 1999. – 368 с.
45. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. – 2-ге вид. – К.: Либідь, 2001. – 416 с.
46. African Centre for Statistics – Publications (2019). – Взято з: <https://www.uneca.org/publications/african-centre-for-statistics>
47. Australian Bureau for Statistics (2019). – Взято з: <https://www.abs.gov.au/>
48. Data and Statistics about the U.S. (2019). – Взято з: <https://www.usa.gov/statistics>
49. Eurostat. Your key to European statistics (2019). – Взято з: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/statistics-a-z/abc>
50. Fund for Peace Failed States Index (2019). – Взято з: http://www.fundforpeace.org/web/index.php?option=com_content&task=view&id=99&Itemid=323
51. Google. Public Data (2019). – Взято з: <https://www.google.com.ua/publicdata/directory#!st=METRIC>
52. The World Factbook (2019). – Взято з: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
53. World Bank Open Data (2019). – Взято з: <https://data.worldbank.org/>

Викладач Сливка Р.Р.